

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălătitate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei o
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Sibiu, 13 Decembrie 1883.

Anul acesta a fost de tot mînos în călătoriile oamenilor, cari poartă destinele statelor. La încoronarea din Moscva stătuiri diplomatice fără sfârșit; când eu manevrele în Germania asemenea combinațiuni politice. Tot combinațiuni și între regele României și monarhii germani, între țarul rusesc și premierul Egliterei, între regele Alfonso, Prusia și Italia, între Giers și Bismarck, între principele ereditariu al Germaniei și regele Italiei și Spaniei, plus Sântul Sînțitul Părinte Leo XIII. Cu un cuvînt atâtea combinațiuni politice au succed una alteia, încît e greu astăzi a nu se face politică.

Ca cetitorii noștri să fie orientați în marea învîlmășală politică din Europa reproducem un articol al diarului din București „*Timpul*” de Vinea trecută.

Eată ce scrie acest diar:

Visita dlui de Giers la Friedrichsruhe, călătoriile prințului moștenitor al Germaniei și întrevederile lui cu regele Spaniei, al Italiei și în cele din urmă cu șeful catolicismului la Roma, ne dau cea mai temeinică dovadă, că cei cari țin în mâinile lor frînele și destinele popoarelor caută pacea atât de neapărată încercatei Europe. Ei vor de astăzi dată nu numai pacea materială, liniscea armelor, dară încă liniscea morală, care rezultă din împăcarea spiritelor și astîmpărarea agitațiilor revoluționare.

Dela 1848 și până astăzi Europa n'a avut răgas. Pace serioasă n'a cunoscut, ci numai o scurtă suspensiune de arme, un armistițiu între două bătălii; și aceea scurtă odihnă nu a ținut mai mult de patru ani în termin de mijloc. După agitațiunile și războaiele civile din 1848 și 1849, abea liniștite pela 1850, avem la 1853 războiul Crimeei, care se termină prin tratatul dela 1856. Trei ani în urmă resbelul Italiei la 1859. După trei ani abea revoluția sângeroasă a Poloniei în 1862 și campania Slesvig Holsteinului, care are drept episod resbelul austro-german în 1866, terminat prin victoria fulgerătoare dela Sadowa și pacea dela Praga. Din această companie isvorise două noi războaie la distanță fie-care de patru ani.

Unul s'a născut dintr'un simț de resbunare, altul dintr'o legătură de recunoștință. Resbelul de resbunare fu cel cu Franca în 1870—1871. Împăratul Napoleon cere socoteală Germaniei, căci nu-i făcuse nici o parte în colosala împărțire a Europei după campania dela 1866 — și încercă (cu ce succes!) să ia singur ceea, ce nu i se deduse de bună voie. Tot după patru ani, termen aproape fatal, izbucni lupta între Turcia și Serbia (1876) urmată imediat de marele resbel turco-rus în 1877. Acest resbel, permis Rusiei pentru liberarea slavilor în Orient, era polița plătită de Prusia Imperiului Rusiei pentru abstinența sa amicală din 1871.

Așa dară șase sângeroase campanii în curs de 30 ani, dela 1848 la 1878, umplură de sânge și de ruine Europa întreagă, puind la rînd în linie cele mai mari puteri ale acestei părți a lumii, ce se pretinde civilizată și creștină.

Cugetătorul intristat nu trebuie să piardă din vedere că fie-care din aceste războaie își are cauza și originea în cel ce l'a precedat, și că ele par a fi verigele încrucișate a unui lanț sângeros. Într'adevăr, de abia tratatul din Berlin în 1878 lăsă să cadă cortina asupra ultimei din aceste sângeroase tragedii și profetii din nenorocire găseau în articolele acestui nefericit tractat cel puțin patru cinci cauze de noi încercări. Nu de astădată ca în 1871 învinsul era de temut, căci Turcia a fost prea strivită ca să mai cugete la un dîmbet nou al soartei. Nemulțămîți erau învingătorii, din cari nu era unul care să fi satisfăcut de partea sa. Rusia nu-și îndeplinise programul întreg, Austria luase Bosnia și Erțegovina, dar privea (se dice) spre Salonic, România căpătase Dobrogea, dar jălea Basarabia, Bulgaria vrea preste Balcani să întindă mîna Rumeliei. Serbia visase aneșiunea Bosniei și Erțegovinei și partidul popular nu se mîngăie de pierderea lor, în fine Grecia, care căpătase Tesalia fără sacrificiu

ar mai fi dorit Epirul. Câte elemente de discordie, câte cauze de noi și nesfârșite războaie! Dar ceea ce părea mai amenințător era ura și mânia ascunsă, ce ferbea între două mari și puternice împărății, Rusia și Germania. Rusia acuză pe Germania că i ar fi fost adevărată pedecă în mersul său spre Bosfor pentru liberarea complectă a tuturor naționalităților creștine supuse jugului otoman, Germania se sfia de atîta zel neinteresat și permite a se crede și a se dice că de aici înainte Rusia are să o întelnească în calea cuceririlor sale amenințătoare pentru echilibrul lumii. Astfel era situațiunea acum două luni: resboiul părea iminent între acești doi coloși, și fie care din micii sateliți, care se învîrtesc împregiurul acestor stele mari își alege constelațiunea sa. Cei mai mulți ce e drept, se îndreptară către Berlin și merseră să poarte acolo omagiurile lor pripite, și asigurările mai mult sau mai puțin sincere de devotament și concurs. Ceea ce era mai îngritor și făcea să se crează resboiul neînlaturat este că toți vorbeau numai de pace, dela marele cancelar dela Varzin până la mititelul vizir dela Florica. Însă se scie că atunci când ministri vorbesc neconținut de pace resboiul este la ușa.

De când pacea, din contră pare asigurată, după visita dela Friedrichsruhe, cine îi mai pomenesc numele? Această vizită pare a fi schimbat într'adevăr fața lucrurilor. Suveranii par că au înțeles că, pe când era să se sfășie între dînșii pentru câte-va petece de pămînt, adevăratul vrăjmaș al tuturor, și tot într'un timp al popoarelor, spiritul anarchist și revoluționar, veghia asupra lor și se gătea a aduna bucățile Europei sângeroase și sfășiate.

Triumful său aproape complet în Franca, încercările sale în Spania, Rusia și Italia, a pus se vede pe toți pe gânduri. Domnul de Bismarck, care este un adevărat mare om de stat, a priceput că inamicii Germaniei nu erau peste Vistula, precum și actualul suveran al Rusiei a înțeles că nu la Sprea sau la Bosfor erau aceia, cari pregăteau căderea și ruina împărăției Țarilor.

Nu noi profani putem să știm, ce s'a vorbit în aceste întălniri dela Friedrichsruhe, dela Madrid, dela Roma; însă ceea ce reese în mod neîndoios este, că aceste înalte personalități politice au simțit că timpul a venit să lase popoarele să resufe nițel; tot deo-dată este mai mult de cât probabil că puterile conservatoare ale Europei au să și strângă rîndurile de aci înainte în potrița tendențelor revoluționare care se ved pretutindinea și de care nu este ferită nici o țeară ori cât de puternică să pare. Pace a în afară, prin obsesare cu bună credință a tratatelor actuale, pacea în întru prin înfrînarea sectelor resvrătitoare: iată programul neîndoios al monarhiei europene. Aceste puteri au priceput în fine că nu pot fi pentru conservatiune și liniscea înăuntru, pentru agitațiune și revoluțiune în afară. Desordinea este contagioasă și anarhia lipicioasă mai mult de cât ciuma și cholera: căci carantinele sînt neputincioase în contra lor, astfel că trebuie să stîrpite chiar acolo, unde se ivesc.

Nu credem a ne înșela mult presupuind că a trebuit cam așa să fie tema politică a acestor înalți convorbitori; facă cerul ca pentru binele comun aceste să fi fost cugetările lor, și că mulțămîți acestor înalte și înțelepte vederi sfîrșitul acestui secol să fie mai liniștit de cât a fost începutul și perioada lui de mijloc.

Revista politică.

Sibiu, în 13 Decembrie.

Restaurațiunea municipielor s'a făcut aproape în întreagă țeara. Resultatul este cunoscut mai de pretutindea. O telegramă a diarului „S. D. T.” de aici ne vestese că în Bistrița alegerile s'au făcut la comanda comitetului suprem Br. Bánffy. Cumcă un asemenea lucru s'a putut întempla, noi nu ne mirăm, căci scim morala lucrurilor de pre la noi. Abia

vorbirăm de principiile constituționale ale celor dela „Pester Lloyd”, principii dîse la adresa celor din comitatul Caraș Severin și telegramele ne-au și vestit sfărîmarea românilor din numitul comitat.

Vine apoi aristocraticul de „Pesti Napló” și în francheța sa merge și mai departe ca „Pester Lloyd”. Fiindcă în Ungaria cine lovesce mai tare, acela e mai ascultat, comitele suprem din citatul comitat a pus vîrf la clăie. El a spus verde curat și respectat în fața adunării generale a comitatului, că chiar de ar fi ales cine nu-i place lui, va nimici el alegerea, căci așa cere ideea de stat unguresc.

Conclusia finală: Ideea de stat unguresc — după cum se predică ea astăzi — *suprema lex esto*. Ergo: tabula rasa din toată constituțiunea, care devine numai lucș ași — mîne.

În Croația au eschis pentru 8 zile din dietă pe deputații Starcević și Pilepić pentru scandalul făcut.

Principele de coroană al Germaniei Joi sara a plecat din Roma, și Sâmbătă a ajuns acasă.

Se susține scirea, că părechea regală italiană la primăvară va face vizită la Berlin.

Războiul dintre Franca și China a erupt în toată puterea cuvîntului. Unde se va opri, vom vedea, căci de preșis nu se poate preșice.

În camera României Epurescu a interpelat pe guvern în cestiunea convențiunei comerciale cu Austro-Ungaria.

Concertul Reuniunii române de cîntări din Sibiu.

Reuniunea română de cîntări din Sibiu a aranjat Duminecă seara al doilea concert ordinar cu programa publicată în numărul de Sâmbătă trecută al diarului nostru.

Programa a fost destul de bogată și aleasă cu gust. Între Mendelsohn Bartholdy — începutul și sfîrșitul programei, găsim pe Reinecke și N. W. Gade, apoi compozițiunile românesce ale domnului G. Dima. Precât de bogată, bine aleasă, tot așa de bine a și fost executată această programă, așa că sara de Duminecă sara așteptată cu dor, a procurat frumoase momente de distracție și îndestulare sufletească tuturor, cari și au pus la inimă înaintarea noastră și pe acest teren.

Cîntecele pentru cor micșt de Mendelsohn a fost executate de tot bine. Pentru câte va minute credeam, că sîntem în codrii și că ne delectăm la auzul cîntărilor de păseri și la mirosul plin de desfătări al florilor, căci toate trei cîntecele ne revocau în minte primăvara, dulcele Maiu și Dumbrava cu falnicii ei copaci, unde am auzit prima dată executate de reuniune aceste cîntece.

Punctul al doilea trei cîntece pentru Sopran de Reinecke, poesie de Carmen Sylva — sub care nume stă acuză regina României — au fost cîntate de doamna Crișian. Frumos a cîntat doamna Crișianu, frumos și cu simțemînt ca și domnișoara Roșca, bine și de tot frumos a cîntat și acuma.

O cîntare frumoasă se furișează la inimă și te leagă, așa te leagă, încît impresia făcută nu ușor te părăsesce. Doamna Crișianu încă asemenea a pașit-o. Și problema, că ce era mai de mirat: cîntarea doamnei Crișian, frumșetea poesiei Silviei Carmen, sau escelenta acompaniare pe piano a doamnei Minerva Brote, această problemă pentru mine a ramas nedeslegată.

La punctul al treilea bucuria noastră se luptă cu neplăcerea și regretele. Ambele erau mari și nici acuma nu scim cărora din aceste simțemînte să dăm întăietatea.

Să începem cu partea pozitivă a lucrului. Hora domnului Dima „Două inimi nu-mi dau pace, cîntată de corul Reuniunii pe lângă acompaniare pe piano din partea doamnei Minerva Brote, a fost primită cu aceea plăcere, cu care o a intîmpinat publicul și când s'a cîntat pentru prima dată, despre care lucru a scris și diarul nostru.

Bucuria noastră și conplăcerea s'a schimbat în contrariu, când am vădit că corul se retrage și cântecul vechiu poporal „Cucuruz cu frunza în sus“ arangiat pentru cor micșt de domnul Dima, rămâne numai în programă.

Nu scim din ce cauză nu s'a cântat și cântecul acesta. Trebuie să știe reuniunea, că cea mai mare parte a publicului din Sibiu mai cu plăcere ascultă cântări românesce decât dela Mendelsohn, Gade și alții. Și cu publicul trebuie să-și tragă omul seama. Și mai ales o parte însemnată în ce privește cântările și are scoala sa veche despre care se dice..... însă nu aici.

Aria pentru alt (Armida) din Cruciații de N. W. Gade o a cântat doamna Agnes Brote acompaniată pe piano de doamna Minerva Brote. Atât cântarea, cât și acompanierea n'au mai lăsat nimica de dorit. Una însă totuși da, și aceea este dorința de a vedea pre doamnele Brote cât mai des în rola de Duminecă seara.

Punctul 5 două cântări vechi românesce pentru o voce de bas și acompaniare pe piano de domnul G. Dima le-a executat domnul Isaia Popa, cleric a. III. acompaniat de dl Dima.

Domnul Popa în vocea sa are capital neprețuit. Dacă așa are ceva de dis față cu domnul Popa, m'asfi alătura la cele duse în această privință din incidentul cântării „Ciobanului“ la festivitatea din preseara Sântului Andrei. Nu știu încât se poate prețui domnul Popa pre sine, și încât au bunăvoința să-l prețuiască cei chemați. Una însă o știu și o spun, căci aș păcătuia dacă aș tăce. Ar fi păcat să rămână nefructificat marea capital, ce cuprinde în sine vocea domnului Popa.

Și ar fi păcat mai cu seamă acum, când ne ghidilă la inimă lingușitoarele rapoarte ale străinilor despre artiștii noștri prin streinătate.

Coroana concertului o a format punctul cel din urmă „Psalmul 42“ pentru soli, cor și acompaniare pe piano de F. Mendelsohn Bartholdy. Rola principală o a avut domnișoara Br. Elena Popp cu soprano solo. Domnișoara Br. Popp a cântat ca totdeauna și încă ceva. De câte ori o am auzit cântând, totdeauna a cântat bine și frumos, acum însă a cântat mai bine ca totdeauna, și dacă ne-am folosi de o asemănare, între mărgăritarele din Reuniunea română de cântări din Sibiu, domnișoara Elena Br. Popp, este diamantul.

La cuintet Tenor I. a cântat domnul Ifracț Popovici, domnul Dima Tenor II d. Vasilie Săftu Bas I și dl Isaia Popa Bas II.

Întregă piesa a fost executată cu precizie, mai ales corul final cu fuga.

Acompaniarea pe piano la acest număr o a executat domnul I. L. Bella director de muzică, cu măiestria proprie Domniei Sale.

Sîntem o mână de oameni în Sibiu, avem lipsă de întrebuințarea tuturor forțelor noastre materiale și morale, ca să putem prospera și vindeca ranele cauzate prin vitregitatea timpurilor din trecut. Să rivalisăm cu vecinii noștri, cari de deci de ani lucră cu puteri unite, este preste puțință, însă avem dorința a pune umăr la umăr spre a înainta în toate direcțiunile. Reuniunea română de cântări din Sibiu există numai de vre o câți-va ani, 5 la număr, și ea în scurt timp de 5 ani și-a eluptat un frumos nume între reuniunile de muzică și cântare din Sibiu.

Constatăm această îmbucurătoare faptă și nu vom spune cui să o atribuim. Fie-cine și află resplata faptelor sale în conștiința sa.

Încheem în firma speranță, că va veni vremea, când toți românii din Sibiu vor recunoaște adevărul, că numai uniți ne putem promova interesele și rumpând cu separatismul, umăr la umăr vor lucra în unire, și atunci vom pute dice, că și-a deschis Dumneșeu mâna și față cu noi. C. D.

Varietăți.

* Societatea academică „România Jună“ în ședința sa din 5 Decembrie a. c. s'a constituit de nou, alegându-și comitetul pre anul administrativ 1883/4 în următorul mod:

Președinte stud. med. I. T. Mera, vicepreședinte stud. med. Pompiliu German; secretari stud. juris Stef. Petroviciu, stud. techn. A. Diacon, casariu stud. techn. Aureliu Cupșa; controlor stud. med. Emanuel Doctor, bibliotecariu stud. med. Iosif Turcu, econom stud. techn. Nicolau Maxim.

În comisiunea literară s'au ales următorii: Drd. Emiliu Codru-Drașăușanul; stud. med. Alecsandru Popa st. med. Valeriu Telescu stud. med. Victor Roșca, stud. med. Enea Nicola, eară în comisiunea revădătoare Drd. med. Gavriil Dobrea stud. techn. Corneliu Roman, stud. jur. Valeriu Petcu.

Pentru comitet.

I. T. Mera,
președinte.

St. Petroviciu,
secretariu.

* (Concurs.) Devenind vacante trei ajutoare de câte 40 fl. v. a. pe an, destinate învățăcelilor români, cari se vor aplica la meseriile: de postovar, pălărier, perier. mașinist, argășitor, clopotar, faur, rotar, covrigar și compactor.

Subscrisul comitet publică următorul concurs, Suplicile să se adreseze la subscrisul comitet până la 25 Decembrie c. v. a. c. provădute:

1. Cu estras de botez, din care să se vadă că suplicantul e român și posedă etatea de 14 ani.

2. Cu atestatul de școală, din care să se vadă, că a parcurs trei sau patru clase normale.

3. Revers dela părinții sau dela tutori copilului, din care să se vadă că l lasă să învețe cutare meserie.

4. O parie din contractul încheiat cu un Măestru din Brașov, din care să se vadă că suplicantul e așezat la una din meseriile de mai sus.

Brașov, 5 Decembrie 1883.

Comitetul asociațiunii pentru spriginirea învățăcelilor și sodalilor români meseriași.

B. Baiulescu, m. p., Dr. I. Bozoceanu m. p.,
pres. secr.

* (Pro memoria.) Amicii lui Gambetta voese să serbeze cu mare solemnitate aniversarea morții marelui patriot. Spre acest scop s'a și ales un comitet de 5 membrii, ca să ia toate dispozițiunile trebuincioase. Se dice că în zilele aniversării, 31 Decembrie, se va face o manifestațiune privată la Nizza și la 6 Ianuarie aniversarea înmormântării, se va face o manifestațiune colosală la Paris.

* (O moștenire frumoasă.) Am vădit cu cea mai mare fericire și entuziasm o nobilă moștenire ce este mai presus de ori ce laudă, lăsată de un adevărat român și bun părinte iubitelui său fiu.

„Fiul meu!

„Întorcându-te dela studiile literare din Italia, mi-ai arătat dorința de a îmbrățișa diaristica.

„Fie că aceasta a voastră dorință să se încunune cu bune rezultate. Calea este spinoasă, totuși cu înțelepciune, răbdare și muncă vei înălțura greutățile. Fă cu Zimbru acum ceea ce am făcut eu la 1850, dă mâna tuturor tinerilor adăpați de principiile tale. Ca român să ai înainte numai fala României, ferescet-e de *clici*; muncind mereu cu înțelepciune, nici odată nu vei ave nevoie de ei; ai cu ce trăi pururea neatârnat. Ca unui bărbat de 27 ani, îți dic: urmează fără șovăire cariera ce ți-ai ales, și vei fi fericit.“

„Te îmbrățișez părințește. Th. Codrescu.

Astfel de moștenire patriotică, românească și desinteresată încă nu s'a vădit și face onoare românilor.

De obicei părinții dic: „Iată stare, avere, bogăție, mănâncă, bea și te'nveselesc, fiule, căci pentru tine le-am adunat și caută a mai câștiga și a o înmulți ca frunza și iarba.“

Acesta din contră dice: „Ai existența spre a pute fi liber și independent, caută să lucrezi pentru binele țării, pentru fala și mărirea României. Fugi de geșeftari, nu te uita spre acele comori ce putrezesc și mucesc, ci la acele morale, ideale ce rămân eterne. Comorile ne stimate nu sînt acelea ce zac prin lădi de fier încuiate cu câte două sprezece zëveoară de oțel, ci acele ce se adună în sinul nații, unde nu pier nici odată.“

Iată ce lasă nobilul român septagenar de moștenire fiului său.

Bătrâni! urmați exemplul codrescului: Diceți moștenitorilor voștri, că prin toate chiefurile, fericirile, desfătările și altele ce le pregătiți cu atâta dor de binele lor să se gândească printre aceste și la nevoile sârmanei țări: să facă și pentru ea ceva să sacrifice câte un dinar și pentru trebuințele naționale și păstrarea acestui sfînt, supt care aveți să stați și să vă odichniți etern, și unde să nu simțiți nici odată piciorul streinului călcând pe țărâna de pe pieptul vostru. Și când la a doua venire veți învia și vă veți scula din morminte să vă primească în brațe urmașii neamului vostru, să se închine vouă și să vă sêrute ca pe nește sfinte moaște; ear să nu vă aflați în fața jidovilor și liftelor streine care să vă întrebe: „de unde ați eșit și se cântați aici?“ — să vă prindă, ca se vă îngroape înapoi și să vă bată câte un țêruș prin inimă ca la strigoi, ca să nu mai înviați încă o dată! I. Polescu. „Răsboiul.“

* (Isvoare de petrol în România.) Dilele trecute s'a descoperit la Drăgăneasa (județul Prahova) pe moșia dlui G. Gr. Cantacuzino, o nouă sursă de petrol, căreia i s'a dat numele de „Baci.“ La început, această sursă producea 2000 de vedre pe zi. Vădend acest fenomen frații Ribighini, inginerii și șefii exploatațiunii petrolului domeniilor dlui G. Gr. Cantacuzino, au mai adêncit isvorul, săpând încă 20—30 metrii (actualmente cursa e adêncă de 260 m.). Încercarea a fost norocoasă. „Baci“ produce așî pe zi preste 30,000 de vedre de pe-

troleu adecă e tot așa de bogat, ca și isvorul „Suspin“, descoperit a. c. care produce așî preste 300, ear' în primele zile aproape 40,000 de vedre.

„Curier. Fin.“

* (Priful prismatic brun.) Această pulbere inventată de curênd, este de o calitate cu totul deosebită de a pulberii de pân'aci. Ea aprinsă la loc deschis, nu explodează, dar arde cu iuteală și produce foarte puțin fum, astfel încât se împrăștie foarte lesne. Una dintre problemele cele mai grele de rezolvat era tocmai împrăștierea enormei cantități de fum ce se desvoaltă în timpul luptelor, după descărcarea tunurilor de calibru mare, căci aceasta protegează chiar mișcările inamicului; de-aici se poate vedea că invențiunea noului praf de pușcă va face mari serviiții artei belice. Guvernele mai toate caută a o introduce în locul celei întrebuințate până acum.

* (Diamantele dnei Patti.) „Curierul Statelor Unite“ dă amênuntele următoare în privința giuvaerurilor renumitei cântărețe, care se află în acest moment în Statele unite:

Dna Patti se dice că are diamante și petre prețioase pentru 200,000 dolari, ceea ce i precinuesce cea mai mare grije.

Ast-fel, când dna Patti ese din casă, nu poartă mai de loc giuvaeruri, de teamă să nu fie atacată sau să espună vieața visitiului trăsuri sale.

Când trebuie să cânte la Academie, de exemplu în Traviata, unde în întâiul act poartă un colan de turcoase unic în lume, se vede plecând dela otelul Windsor, aproape c'o jumătate de oară mai nainte de represintațiune, patru oameni misterioși ducend o cutie nu mai puțin misterioasă: acești oameni se urcă într'o trăsură și merg în goană la Academie, unde intră prin intrarea artiștilor, și așteaptă cu cutia dinaintea ușei dnei Patti.

Acești patru oameni sînt plătiți de d-na Patti, și cutia, pe care o duc și o supraveghiază conține giuvaerurile renumitei diva.

După ce dna Patti s'a îmbrăcat, i se trece cutia cu giuvaeruri prin deschidătura ușei: îndată ce ese din loje împodobită cu diamantele sale, cei patru oameni stau între culise și nu perd din vedere pe dna Patti cât timp ea stă pe scenă. Îndată ce a intrat în loja sea, își scoate giuvaerurile și le pune în cutie, care este din nou încredințată celor patru păditori.

Aceștia se urcă în trăsura, iau drumul, spre otelul Windsor și depun în casa de fer a otelului precioasa cutie, de unde nu se mai scoate decât la represintațiunea următoare, cu același ceremonial.

* Ziua de 27 Novembre a. c. a fost o adevărată zi de bucurie și de serbătoare pentru locuitorii rom. gr. or. din Seleușul mare, protopresbiteratul Sighișoarei.

A fost zi de bucurie, pentru că parochienii acelei mici comune bisericesci, în o bună înțelegere, ascultând povețele harnicului lor paroch, care merită toată lauda atât din puterile lor proprii, cât și prin colecte, astăzi au vădit pe deplin zidită cu ajutoriul celui prea înalt și atotputernic în locul bisecei vechi de lemn și acoperită cu paie, o biserică nouă din material solid, frumoasă și corespundătoare.

Să vedem însă cui trebuie a se ascrie mare merit, de a fi dat impuls la edificarea acestei biserici?

Negreșit acest merit se ascrie în parte foarte însemnată înțeleptului și activului bărbat, fost șef al tractului Sighișoara, de care se ține și Seleușul român, Reverendisimului Domn Zacharie Boiu sen. protopop emer. în Sighișoara, cărui prin cuvintele sale cele dulci, și adênc pătrundătoare în inimile ascultătorilor i-a succes a îndupleca pre parochienii susamintitei comune a lua asupra le obligământul de a zidi biserica, influințând apoi cu puteri neobosite pentru aducerea lucrului la îndeplinire.

În timpul mai din urmă însă, din cauza adêncilor bătrânețe retragându-se amintitul bărbat dela oficiul protopopesc, calea apucată de dênșul cu acelaș zel, cu aceleași puteri, și încă cu pași repeđi o a continuat o următoriu său P. O. Domn administrator protopopesc Demetriu Moldovan, care pentru de a se ajunge mărêțul scop cât mai curênd la ori ce ocaziune a fost gata a da povețe și mână de ajutoriu în ori ce privință.

O îndoită serbătoare a fost pentru parochienii din Seleuș, fiind că așî (27 Nov.) se sêvârși și sfințirea bisericii lor.

La 9 oare dimineața se începu ceremonia sfințirii, și în absența D. administrator protopopesc D. Moldovan, care a fost ocupat cu alte afaceri oficiali se sêvârși prin sântia sa P. protopop emer: Z. Boiu, sen. dinpreună cu domni preoți Ioan Lungociu pa-

roch în loc și Nicolau Tatar, paroch în Daneș. — Urmă apoi utrenia cu sf. liturgie. — După terminarea sfintei liturgii Reverendisimul Domn protopop ținu o cuvântare foarte potrivită ocaziunii, în carea bravul părinte laudă simțul religios al poporului documentat într'un chip atât de viu, prin ădirea unei biserici atât de frumoase, prin frumoase exemple arată mai departe, necesitatea și însemnătatea locașului Dzeesc pentru viața sufletească a creștinului năzuind astfelu a deștepta întrênșii iubirea și alipirea cătră biserică și indemn pentru cercetarea ei.

După masă, carea fu servită în locuința parochului local, s'au întors cu toții în sf. biserică, săvêrsiră vecernia, după finea căreia, fie-care s'a dus pre la ale sale.

N. Luculeț.
învêțator.

* (Din analele Academiei române) s'au publicat următoarele memorii și notițe: și se află de vênțare la Socec et. Comp.

1. Vieța și operele lui Petru Maior, discurs de recepțiune al Dlui A. M. Marienescu și răspunsul d-lui V. A. Urechă. Prețul 1 leu 20 bani.

2. Mânchiu din manuscrisele lui G. Săulescu. Raporturi de domni S. Fl. Marianu, N. Ionescu, T. Maiorescu și Iacob Negruzzi. 60 bani.

3. Esposițiunea dela München din anul 1882 de Em. Bacaloglu. 20 bani.

4. Despre icoanele miraculoase dela Athon de provenință română de episcopul Melchisedec 20 bani.

5. Raporturi asupra călătoriei la minele Sarmizegetuzei și a informațiilor adunate la fața locului de George Barițiu. 30 bani.

6. Prophylacia Pelagrei de Dr. Ioan Felics. 50 bani.

7. Dare de seamă asupra Congresului al patrulea internațional de igienă ținut la Geneva în luna Septembrie 1882 de Dr. I. Felics. 40 bani.

* (Frumuseța femeilor polonese). B. Taylor o atribue modului foarte igienic, în care ele sânt crescute încă din copilărie. În Polonia, fetele nu sar dintr'o singură dată dela copilărie la tinerețe. Lor nu le este permis a intra în salon ca la ele acasă, a umbla de colo până colo, a se îmbrăca escentric, ași strînge talia prea tare, ca să pară frumoase, cum se obicinuesce pe la noi. Din contră, sânt tractate ca nesce copii. În timpul copilăriei ele sânt îmbrăcate simplu avênd hainele largi și destul de comode, sânt indemnate a alerga cât se poate mai mult, a se juca, a umbla la aer curat, absorbind soarele ca și florile. Nici pretențioase nici cochete, ele nu caută a fi admirate, și nici n'au pretensiunea de a juca de timpuriu rol de femeie. Simplitatea în îmbrăcăminte, nutrimentul frugal și sănêtos, eserciții variate și aerul curat, aceste sânt secretele copilăriei lor pentru a le păstra frumuseța în viață.

* (O peșteră de ghiață). O societate de naturalisti a descoperit anul acesta o peșteră de ghiață în pădurea Friedrichsteiner, ale cărei urme periseră într'atăta în cursul anilor, încât n'au putut fi regăsite decât după multe alergături și numai cu ajutorul unui om, care le scia altă dată. După toate scirile, această pesceră de ghiață trebuie privită ca o misiune a naturii de ântâiul rang, ca o raritate vrednică de vêdut. Închipească și cine-va o gaură colosală într'o stâncă, cu nisce pârșii drepti avênd dimensiunile ei 80 metri adânci, 64 metri înălțimea boltei și 450 metri suprafața întinderei. Partea de jos, pe care umblă omul este acoperită cu o ghiață de mai mulți metri grosime, un fel de stêlpi de ghiață cad vertical în mai multe părți, pe când la dreapta două cascade mari par a fi transformate în ghiață. Mai în fund se deschide o gaură mare, a cărei adâncime n'a fost încă constatată; intrarea în această gaură este pe jumătate ascunsă de un tel de perdele de ghiață cădênd de sus, a cărei margine este acoperită de sute de cuie de ghiață: o privelisce minunată, care încântă vederea privitorului. Din nenorocire, pescera este până acum nepracticabilă, caei pârșii stâncei sânt atât de drepti, încât nu se poate sui cine-va de cât cu un mare pericol. Se dice însă că clubul turștilor austriaci cugetă a aședa o scară practicabilă în anul viitor, spre a pune publicul amator în pozițiunea să viziteze această peșteră renumită prin frumuseța sa, și care se află numai la o distanță de trei oare de Gotschee.

* (Scenă americană) James Buck posedă o mică fermă lângă Bodkin (Carolina de Nord) unde trăiesce cu fiica sa, în vêrstă de douăzeci de ani, care e foarte frumoasă, se dice. Buck putea anul acesta să facă o recoltă de tutun minunată, cu condițiunea însă de a găsi un tovarăș de muncă harnic și serios; dar era sêrac și câștigând de abia cu ce să trăiască nu putea săși plătească luesul unui lucrător.

Acum opt spre dece luni, sosi în Bodkin Richard Turney, un tinêr activ și inteligent, care găsi de lucru pe o plantațiune învecinată. În momentele sale libere, el se înamoră de fiica lui Buck. Acest din urmă căută să utilizeze această afecțiune în profitul său și oferî lui Richard, dacă primea să lucreze gratis un an pentru dênșul o pușcă de vênătoare cu două țevi și pe fiica sa Annie Rebecca, pe deasupra.

Turney primî cu entusiasm. Terminul stagiului său espiră mai zilele trecute; Richard ceru deci esecuțiunea contractului. Pușca cu două țevi i se dădu imediat și Buck, chemând pe fiica sa, îi ceru să facă cinste iscăliturii sale. Vai! Nu scim dacă Richard își întrebunțase timpul pe când lucra tutunul, dar ingrata Rebeca refusă mâna lui, pe care trebuia să o dea chiar în acea seară unui altui mai iscusit de cât Richard în estragerea nicotinei. Richard se infuriă — aceasta se înțelege lesne — și gășind un avocat, el ceru 3,000 dolari daune interese și opri pe Rebeca să se mărite cu rivalul său.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

O broșură cu titlul „Biserica română.”

„În urma Preaveneratului intimat al Celsitudinei Sale, și se încredințază Frăției Tale, ca pe toți câți vei cunoaște harnici, să-i provoci a lucra opusculu scopului preatins potrivit sau articlii în foile poporului, în limba lui, societății și Redacțiunii foilor trimițende.”

Cerculariu tipărit al capitolului bisericeii greco-catolice a Blajului din 9 Mai 1850 Nr. 422.

Încă nu se uscasc bine negreala, cu care erau scrise punctele de jurământ ale programei naționale dela 3/15 Maiu 1848, privitoare la încetarea odioaselor certe confesionale între Români desbinați în două confesiuni, când și începură unii oameni mici la suflet leu mână sacrilegă a rupe și hârtia, pe care era scris acel program.

Din un cercular al „capitolului bisericeii catolice a Blajului,” precum este el subscris, cu datul 9 Maiu 1850. Nr. 422 pricepem următoarea istorioară: Primatele Ungariei, pre atunci Ioan Baptista Seitovszki, îngrijit pentru întărirea unirei cu Roma între români, prin intimatul său din 21 Martie 1850 Nr. 576 cătră capitolul din Blaj provoacă pe acest capitol a institui o societate „din fi bisericeii adevărate, cu scop a scrie opusculu și articlii de diare în limba poporului pentru întărirea credinței constatorite” eară capitolul Blajului pe basa mandatului mai înalt dispune între altele următoarele: „Însă fiind că spre înființarea acestui scop se poftescă conlucrarea mai estinsă și pentru lățirea foloaselor lui espense bater încâtva ajungêtoare, în urma Preaveneratului intimat al Celsitudinei Sale, și se încredințază Frăției Tale, ca pe toți câți îi vei cunoaște harnici, să-i provoci a lucra opusculu scopului preatins potrivit sau articlii în foile poporului în limba lui, societății și Redacțiunii foilor trimițende.” Eară în înțelesul cerculariului de aiciia penru foaia bisericească, din 19 Decembrie a. c. Nr. 289 trimis, să faci poporul prin parochi cu tot prilegiul despre sântul scop al lăudatei societăți a se capacita și pentru tipărirea trebuincioaselor cârticele după putință a conferi, trimițend ce se va căpăta încoace spre mai încolo admanuare. Străduința Frăției Tale intru cât mai vêrtos împlinirea acestei ordinațiuni va fi cel mai nêndoit testimoniu despre chiamarea și zelul Frăției tale spre religiunea noastră acum intru atâta impetută, care a face și din diregătorii impunêndu-și, frățesce remânem” etc.

De această istorioară mi-am adus aminte, când am cetit „Biserica română” de Ioan Marcu, protopop și paroch în Satu-mare 1883 o broșură de 14 pagini și călduroasa introducere a ei în mâinile publicului român din partea diariului „Observatoriul” redigiat de dl George Barițiu a se vede Nr. 29 a. c. Să vedem dară acum ce cuprinde broșura aci atinsă.

„Autorul dl, Ioan Marcu, protopop și paroch în Satu-mare, încă în prolog” intră așa dicend cu ușa în casă, spunend tot ce vrea să ne spună în scrierea sa. Dsa cu un aer, ca și când ar fi făcut o descoperire arhimedică, ne spune mai ântâi, că toate nenorocirile, cari au venit și mai pot veni încă asupra Românilor, se derivă dela legătura bisericească sau religioasă a lor cu Grecii și Rușii. Perderea Basarabiei e o urmare dela aceea. Români din împărăția turcească sânt periclitati numai din cauza legăturii bisericesci a românilor cu Grecii. Deci ca unica scăpare propune a forma Români o biserică proprie Română, care precum se esplică ulteriormente, nu poate consta în altceva, decât în pășirea românilor în legătură religioasă cu scaunul Romei. Pentru a căștiga aderenți pentru această idee, autorul dice a fi „o rușine” (adecă rușine!) pentru Români, că se țin de patriarchul din Constantinopole — o rușine, pe care „unirea unei

părți din Români cu Roma avea chemare a o sterge cel puțin în parte.” M'am întrebat mult oare argumentarea sofistică și neadevêrurile istorice pe care și rașimă autorul tesa sa fiind ele atât de naive și vêdite, mai merită osteneala combaterii mai ales într'un timp, când bărbații serioși ai românilor ar avê chiamarea a se ocupa de lucruri cu mult mai folositoare? și mi-am respuns, că dacă aceste cârticele ar ajunge numai în mâna oamenilor de o cultură științifică, nu ar mai fi de lipsă o combateră, căci ea în sine poartă timbrul slăbiciunii; am cređut însă de cuviință a mă ocupa de ea desvêlind unele neesactități, cari pot fi de smințeală unora mai debili a cuprinde adevêrul, și cari pot vătâma conștiința religioasă a multora.

Autorul încă în rëndurile începătoare pornesce dela un neadevêr, când dice: „Noi români ne ținem de biserică grecească, și cea mai mare parte de biserică grecească ortodoxă”. Eu altcum sciu; sciu că o parte dintre români, adecă aceia, cari s'au unit cu scaunul Romei, nu se mai țin de biserică grecească, care mai corect se poate dice a Răsăritului (orientală); ci aceia dela unire adecă dela anul 1700 încoace se țin de biserică apusului, dară e posibil că nici domnul protopop Ioan Marcu nu mai scie cum să numească biserică, de care se ține pentru că ființa ei este atât de amestecată și nehotărită, încât abstragend dela partea dogmatică, preoții români uniți chiar și cu ritul variează foarte mult — apropiindu-se unii mai mult sau mai puțin sau de tot de ritul apusean.

Domnul protopop Marcu nu va cere proba în privința aceasta căci chiar Domnia sa — încât sânt informat — are ocaziune să observe aceasta mai ales în părțile, unde locuesce Dsa. Dar dacă Dsa nu începea scrierea sa cu această mistificațiune, cu greu ar fi putut fini cu acel apel cătră primatele României și cătră toți români pentru formarea unei „biserice române, independente de cea greacă, cu rit ierarhic și drept bisericesc propriu român”, care precum ni se descopere pe pagina 9 n'ar pute constă în alt ceva, decât în legătură religioasă a tuturor Românilor cu Roma. Dsa se espimă aci; „Noi avem de ales între două biserice, între biserică Romei și a Constantinopolului. . . . care din aceste două corespunde binei noastre?”

Biserica de Constantinopolu e greacă, și puterea, ce și o aroagă e dela început a Romei, precum am arătat mai sus; eară biserică de Roma e română.”

„Veri și ce relațiune dară din partea noastră cu biserică de Constantinopolu ar fi faptă în contra Româniții noastre că prin asemene procedura ne am însofi cu una putere care e adversaria sângelui nostru”. Atragem atențiunea dlui Marcu la împregiurarea: că dacă biserică ideală, de care se ocupă Dsa constă în unirea cu Roma, apoi scopul Dsale este ajuns, căci esistă deja o biserică adecă la care aparține Dsa și aceea stă în legătură cu Roma, și nime nu i stă în cale, ca să nu se contopească cu totul în biserică Romei, primind ritul acesteia în locul celui uricios grecesc, ba chiar și limba latină în locul celei române. Poftim înainte pe calea apucată, în scirea Domnului! Dar dacă pricepem bine pe dl Marcu, pe Dsa'l doare aceea împregiurare, că nu toți români stau în aceea legătură cu Dsa, și ca să mântuiască de perire și pe cealaltă parte însemnată a românilor, care nu stă în legătură cu Roma, se face după cuvintele apostolului „tuturor toate,” adecă pre biserică sa, pe care lumea o numesce greco-catolică sau unită cu Roma, o numesce „biserica grecească.” Întrebăm pe dl Marcu: pentru ce atâta osteneală și bătaia de cap, pe când Dsa ne putea lucrul presenta mai simplu; adecă să ne poftescă pe toți români a ne uni cu Roma, precum a mai făcut și alți coreligionari ai Dsale, și spre acest scop trebuia să ne enumere numai bunătățile cele mari, ce le are biserică românilor uniți cu Roma, provenitoare anume din legătura lor cu Roma, și dacă români ortodocși ar fi aflat ceva de invidiat la aceia, te miri ce succes mare ar fi avut invitațiunea binevoitoare a domnului Marcu. Ei dară ce face Dsa? În lipsa acelor bunătăți și în lipsa de indemnări și motive nouë, Dsa repeșesce unele frase vechi, pe cari le-au folosit și unii de ai săi, ce i-au premers, precum:

Unde e Roma, acolo e și biserică; nu poate fi ironiă mai amară: decât să fim noi români alături bisericeii grecesci, dând mână de ajutoriu la greci, ca pe ruinele demnității noastre naționale să înalțe tronul mării grecesci — Unirea unei părți din Români cu Roma avea chemarea a șterge cel puțin în parte această rușine de pe fruntea noastră. . . . Rușii tot pe terenul bisericeii grecesci ortodocse apasă pe Români din Basarabia, precum Grecii pe cei din părțile Turciei și dacă le va succede anume la Ruși a desbraca pe Români în Basarabia din romanitatea lor, cine poate nega, că acel proces de nimicire nu l vor întinde tot pe acel teren și la Români din România și din alte părți. Până când ritul ne remâne grecesc

deși tradus pe români, grecesci și toate instituțiile bisericesci, sîntem amenințați în însăși existența noastră și biserica română nu e altă, de cât ram sterp pe arborele nefructuos al bisericii grecesci. Deci conhide autorul: ce dar coresponde la starea și demnitățile noastre este, ca să avem biserică proprie română și această cu rit, organizațiune ierarhică și drept bisericesc propriu român.

Întrebăm, pentru ce confundă d. Marcu națiunea grecească și biserica greco-orientală? pentru ce confundă dsa biserica apusului numită și romană cu romanitatea în sens național adecă cu latinitatea, pe când se scie, că aceste noțiuni n'au nimic comun una cu alta? Au nu și rasa germană se ține de biserica Romei, și pentru aceea nemții pururea vor rămâne nemți! Ce are a face mai departe cuceririle Rușilor prin Basarabia cu biserica greco-orientală sau cu acuziunile Grecilor în Turcia? Oare dacă Românii toți s'ar ține de biserica Romei, ar fi fost scutită România de nepăstuirile Rusiei? Să ne spună domnul Marcu ce a ajutat Poloniei biserica română? Îi răspundem noi, că o a dus la ruina totală! Ce a nimicuit puterea Spaniei, cine a trântit acum de curînd pe Franța și o a dus până la atîta, încât astăzi se vorbească despre împărțirea ei? Ultramontanismul papal!

Să nu scape din vedere dl Marcu, că dacă va fi scris în cartea prevedinței, ca pierrea Românilor să vină dela Ruși — ce se ferească Dumnezeu —! fie sigur că aceea nu se întîmplă din cauza, că Românii se țin de aceea confesiune — noi nu dîcem religione! — cu Rușii; ci cu totul alte evenimente vor fi decizătoare. Să creadă dl Marcu, că la casă când România ortodoxă va succumba Rusiei, atunci și Ungaria catolică va avea tocmai aceeași soartă și Papa din Roma nu-și va rupe nici un pîr din cap pentru ea, căci puterea lui de odinioară a încetat. De cuceririle grecesci asupra românilor din Turcia nu mai vorbim multe, ci întrebăm simplu pe dl Marcu, pentru ce mulți români și slavi din acel imperiu s'au turcit? Nu cumva și aici ortodoxia poartă

vina? sau că biserica din Roma i-ar fi mîntuit, dacă ar fi stat în legătură religioasă cu ea?

Nu înțelegem mai departe, cum are să fie biserica aceea cu rit propriu român, cu organizațiunea ierarhică proprie română, cu drept bisericesc propriu român, mai ales după ce domnul autor ne spune și aceea, că biserica română se fie în legătură adecă dependentă de Roma! Eu sciu, că Românii nu pot avea altă ierarhie, decât cea canonică și istorică națională. Ierarhia bisericii române ortodoxe a fost și este și astăzi bine definită. Ea a jucat un rol însemnat nu numai în istoria națională și culturală a poporului român, dară în întreaga biserica orientului. Ca să tăcem de alte multe momente, însemnate din istoria vieții a Metropoliilor Tîrgovisei și Sucevei, a Albei Iuliei etc. vom aminti numai cazul, căud ierarhia bisericii române ortodoxe era conservatoarea dreptei credințe în acest timp, când reformațiunea mai ales se încerca să sgdue orientul. Sinodul din Iași dela 1642 a pus stavilă unui curent nefericit, ce amenința biserica răsăritului.

Aceeași trebuie să dîcem și în privința unui drept bisericesc propriu român; dacă este, aceasta ceva mai mult decât o fraasă, ce poate încurca pe omul mai simplu, — întreb pre domnul Marcu, au doară vom face „tabula rasa“ din canoanele sînților părinți și din praca bisericii române ortodoxe pentru ideea unui drept bisericesc propriu român. — Ori cine va concede, că la toate popoarele drepturile nu s'au format a priori, ci au rezultat din dezvoltarea istorică a vieții unui popor. Așa cred, că nici domnul Marcu nu va fi în stare a crea un asemenea drept pentru biserica română; doară dsa — bag seamă din explicațiile sale ulterioare, — înțelege sub un drept bisericesc propriu român o codificațiune nouă revădută a dreptului bisericii universale. Aceasta se poate face cred eu și în starea lucrurilor de astăzi în biserica orientală — fără a fi trebuința creării unei noue biserici române.

Știința este un bun comun și nimenea nu e oprit a pune mîna la lucru.

Ca îndemnuri pentru o biserică proprie română care totuși are să stea în legătură cu Roma, aduce domnul Marcu importanța instituțiilor romane, cari — după noi — n'au de a câmpăni nimic în lucru, mai ales sciindu-se, că și în orient au fost aceleași instituțiuni romane, — ba încă formularea și codificarea lor s'au făcut mai cu deosebire în orient.

(Va urma).

Loterie.

Sămbătă 22 Decembrie 1883.

Buda: 29 36 72 64 78

Bursa de Viena și Pesta.

Din 22 Decembrie n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	120.60	120.60
Renta de aur ung. de 4%	88.80	88.85
Renta ung. de hîrtie	85.90	85.90
Renta de aur austriacă	98.65	98.50
I. pramutul drumurilor de fer ung.	139 —	139. —
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung. I	92.25	92. —
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	114. —	113. —
Aceiuni de bancă austro-ung.	97.10	835. —
Aceiuni de bancă de credit ung.	100.25	252.25
Aceiuni de bancă de credit ung.	99.25	283.10
Aceiuni de credit austr.	99.50	293.10
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	99. —	97. —
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	99.20	99.75
Obligațiuni urbariale temesane de	99.50	99.50
Obligațiuni urb. temes. cu clausulă de sorțire	99.50	99.50
Obligațiuni urb. transilvane	99.75	99.75
Obligațiuni urbariale croat-slavonice	100. —	100. —
Obligațiuni ung. de rîscumpărarea decimeii de vin	97.50	97. —
Obligațiuni ung. de rîscumpărarea pămîntului	100.25	100.25
Sorți de stat dela 1860	135.30	135. —
Sorți unguresci cu premii	112.75	112.50
Sorți de regularea Tisei	110.40	110.30
Datorie de credit austr.	28.425	284.75
Datorie de stat austriacă în argint	79.70	79.70
Datorie de stat austriacă în hîrtie	79.25	79.10
Serisuri fonciari ale institutului „Albina“	—	100.80
Argint	—	—
Galbin	5.72	5.70
Napoleon	9.59	9.60
London (pe polița de trei luni)	120.90	121. —

Nr. 418. [627] 1-3
CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante, de clasa a III-a Bodogaia inferioară cu filiile Fiatfalău și Uisechel, protopresbiteratul gr. or. al Sighișoarei, se descrie concurs pe baza ordinațiunii Preavenatului consistoriu arhidieceșan ddto 4 August a. c. Nr. 2350 B. cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.“

Emolumentele sînt:

1. Casa parochială, cu grădină de legumi și pomot, pentru îndeplinirea edificatelor economice, cari lipsesc în prezent, s'a făcut dispozițiunile necesare.

2. Folosirea a cinci dărabă de pămînt, din cari unul fînaș, celelalte patru de arat cu un venit anual de 65 fl.

3. Dela 12 familii câte o claiă de grâu, claiă de 30 snopi computeate în bani 37 fl.

4. Dela 41 familii socotiți și vîduvii și vîduvele, 164 ferdele cucuruz nesfîrmat mîsură vechie, cari dau un venit anual de 74 fl.

5. Folosirea cimiteriului cu un venit anual de 5 fl.

6. Dela 25 familii prestarea de ajutoriu, drept clacă la lucru, amîsurat stărei parochienilor cu carul sau cu palma, care dă un venit anual de 20 fl.

7. Venitele stolari, preste tot computeate aduc un venit anual de 30 fl.

Doritorii de a ocupa această parochiă au de a-și așterne petițiunile instruite conform dispozițiunilor Statutului organic și a Regulamentului congresual, la subscrisul oficiu protopresbiteral în termenul susindicat. Concurenții, cari vor posedea cunoștința limbii maghiare, vor fi preferiți.

Sighișoara, 10 Novembre 1883. Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Sighișoarei.

În conțelegere cu comitetul parochial concerninte.

Demetriu Moldovan m. p., adm. ppresb.

Să cearcă pentru a se angagia la moment cu condiția stabilă

Un bun culegătoriu de litere

și doi învățăcei

de tipografiă la [627] 1-1
Tipografia „AURORA“ din Gherla.

Zambach și Gavora.

Fabrica de vestminte și recuise bisericesci

de rit catolic și grec. [555] 11-30

în Budapesta, strada Vașului, Váci utca Nr. 17.

Felon sau Odăjdii Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachin, prapori. Toate feliturile de steaguri, și pentru societăți industriale (și pentru pompieri) co-

vor pe altariu, potiruri, pietohlebni-ca, cădelnițe, pacifical, candelă de altar, policandre pentru biserici, ripide, chivot, cărți de Evangelie etc.

Comande se efectuesc prompt. — Obiectele, cari nu vor conveni, se vor schimba cu altele.

Cancelaria NEGRUTIU în Gherla

deschide abonament pe anul 1884 la următoarele țiare, cari apar în propria redacțiune și edițiune:

AMICUL FAMILIEI.

Diariu beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrațiuni.

Va eși regulat în 1/13-a și 15/27-a și a fie-cărei lune în numeri câte de 2-3 coale; — și va publica: *novele, poesii, romanuri, aventuri picante, impresiuni de călătorii, studii sociali*, — *articli științifici* mai ales din sfera economiei și a higienii de casă, — *scrii din lumea mare* — cu preferință acelea, cari interesează mai de aproape societatea românească, — *principii de viață și notițe de petrecere*. Fie-care număr va fi bogat și frumos ilustrat. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg va fi numai 4 fl., pre 1/2 an 2 fl., pre 1/4 de an 1 fl. v. a. — Pentru România pre anul întreg 10 franci — lei — plătibili în bilete de bancă ori în timbre postali.

PREOTUL ROMÂN.

Diari bisericesc, scolastic și literar.

Va eși regulat în 1-a și 16-a și (c. n.) a fie-cărei luni, în numeri câte de 1 1/2-2 1/4 coale și va publica: *articli din sfera tuturor științelor teologice* — tractate dogmatice, istorice, juridice, morali, pastorali, dar mai ales rituali, — *predice* pre duminici, sîrbători și diferite ocațiuni, mai ales pentru ocațiuni funebrale, precum și *schită de predici*, și ori ce amenunte aplicabili în predici, *catechese* și alte *învîțăturii pentru popor*, — *tractate pedagogice, didactice*, — *studii și recenzii literare*, — *scrii* din sfera bisericesc-ă, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg va fi 4 fl., pre 1/2 an 2 fl., pre 1/4 an 1 fl. — pentru România pre anul întreg 10 franci — lei — plătibili în bilete de bancă ori în timbre postali

CĂRȚILE SĂTEANULUI ROMÂN.

Pentru toate trebuințele poporului român.

Va eși în fie-care lună câte una carte de 1-1 1/2 coală; — și va publica: *novele populare, istorioare, fabule, poesii, și anecdote, proverbi și alte amenunte de învățătură și petrecere*, — *cunoștințe de economiă, industriă, igienă ș. a.*, — *scrii din lumea mare* mai ales acelea, cari mai de aproape ating pe poporul nostru. — Prețul de prenumerațiune pre un an întreg, va fi numai 1 fl. v. a., pentru România 2 franci 50 bani — plătibili în timbre postali.

Toate aceste trei țiare de odată abonate costau pre anul întreg numai 8 fl. v. a. pentru România 20 franci — lei.

Acia, cari vor abona toate trei țiarele sau baremi 2 din ele, vor primi gratis patru portrete frumoase până cel mult în 1 Maiu 1884; la din contră vor avea dreptul de a-și pretinde să li se rîsplătească prețul de abonament deja solvit. — Afară de aceea abonanții țiarelor noastre își pot procura cu prețul de jumătate toate scrierile apărute în edițiunea ori proprietatea noastră.

— Numeri de probă se trimit gratis ori cui. —

Colectanții primesc în semn de gratificațiune tot al cincilea esemplariu în natură ori în bani.

A se adresa la: **Cancelaria Negrutiu în Gherla — Szamosujvár** — unde se mai află de vîndare:

Nu me uita. Versuri pentru ocațiuni funebrale — urmate de iertăciuni, epitafla ș. a. Prețul 50 cr.

Poesii de V. R. Buticescu. Prețul redus (din 1 fl. 20 cr.) la 60 cr. Istoria pentru începutul Românilor în Dacia scrisă de **Petru Maioru**. Edițiunea a treia întocmită prin societatea universitară „Petru Maioru“ din Budapesta. Numai câteva esemplare.) Prețul 2 fl.

Poesii de T. V. Pacatiu. Prețul 1 fl., — edițiune de lux 2 fl. Calendarie pre anul 1884. **Amicul poporului** — cu 50 cr. Noul Calendar de casă cu 30 cr. și alte, mulțime de opuri.